

Pont FFCC del Puig

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Està situat a la desembocadura del torrent de Vallbardina al riu Anoia.

Emplaçament El pont es troba en un paratge caracteritzat pel bosc de ribera a la riba dreta del riu Anoia. Aquest lloc és accessible pel camí del Maset.
Alçada: 96

Coordenades:

Latitud: 41.440715715143
Longitud: 1.848578453064
UTM Est (X): 403811
UTM Nord (Y): 4588323

Classificació

Número de fitxa 08091 - 121
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XIX - XX
Any 1865
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Sòl de Protecció Especial (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès)
Data aprovació: dt., 16/09/2008 - 12:00
Accés Difícil
Ús actual: Estructural
Titularitat Pública
Titular: Generalitat de Catalunya. Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.
Fitxes associades:

Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL
Data de registre de la fitxa: ds., 11/05/2024 - 13:21

Descripció

Segons l'estudi de Rosselló (2016) les principals dades del pont se centren en les estructures conservades des de la seva construcció i dimensions.

El pont manté les estructures de suport originals, les quals presenten un disseny coincident amb el dels ponts de Sant Salvador i les Cases Noves. La longitud total de l'estructura és de 103,50 m, i aquesta es divideix en tres trams d'acer, cada un amb un perfil d'arc significativament rebaixat, similar a l'observat en el pont de Sant Salvador. Els trams situats als extrems de l'estructura tenen una llum de 31,20 m, mentre que el tram central disposa d'una llum de 41,15 m.

La configuració del pont és bidireccional, allotjant dues vies ferroviàries.

Història

La història de la línia R4 de Manresa a Barcelona i Sant Vicenç de Calders comença l'any 1854 amb la inauguració del tram de ferrocarril que connectava Barcelona, sortint de l'estació original a la plaça de Catalunya, fins a Molins de Rei. Aquesta ruta es va ampliar posteriorment, arribant a l'estació provisional de Martorell el 1856 i a l'estació definitiva el 1859. L'expansió va continuar fins a Tarragona, iniciant-se el 1865, vinculant-se així amb la història de Gelida amb la inauguració de la línia entre Tarragona i Martorell el 15 d'abril de 1865, gestionada per la Companyia del Ferrocarril de Tarragona a Barcelona i França (TBF). L'any 1891, aquesta línia va ser integrada a la companyia Madrid a Zaragoza y Alicante (MZA). L'electrificació de la línia, realitzada el 1957, va ser un altre moment destacat en la seva evolució. Posteriorment, el 1941, l'estació de Gelida va ser incorporada a RENFE, reforçant la seva importància en la xarxa ferroviària nacional. El 1986, l'acabament de la doble via entre Martorell i Sant Vicenç de Calders va transformar l'estació de Gelida en un simple baixador, adaptant-la a les necessitats actuals del servei. Finalment, el 2005, la gestió de l'estació va passar a mans d'ADIF.

Des del punt de vista del patrimoni, segons l'estudi de Rosselló (2016), l'arribada del ferrocarril a Gelida va impulsar econòmicament la regió i va ser crucial en el desenvolupament de l'estiueig, reflectint-se en un augment de la població de 1.823 habitants el 1860 a 2.156 el 1887.

La construcció de la línia ferroviària va incloure la creació de tres ponts sobre el riu Anoia, formats inicialment per trams rectes amb taulers de gelosia de ferro, reposant sobre pilars i bases de maçoneria. Amb el pas del temps, tot i que els taulers originals han estat reemplaçats, els pilars originals es mantenen en bon estat, destacant-se per haver estat dissenyats amb la previsió de suportar una futura ampliació a dues vies ferroviàries.

Bibliografia

ALBET, Josep (1965). "Pont sobre el Riu Anoia". Programa Festa Major 1965. p. 17.

ROSSELLÓ, Joan (2016). "Els valors oblidats del patrimoni ferroviari i viari de Gelida". Programa de Festa Major 2016. pp. 33 - 42.

Enllaços d'interès:

[Estació de Gelida](#)

[Línia R4 - Història](#)

[Programa de Festa Major 2016](#)

